

N:o 73.

Ank. till Riksd. Kansli den 29 April 1875, kl. 5 e. m.

Memorial, i anledning af Statskontorets underdåniga berättelse, angående statsverkets spanmålsrörelse, undsättningsfonden och f. d. magasinsfonden samt en af Fullmäktige i Riksgäldskontoret i afseende å bokföringen af undsättningsmedlen gjord framställning.

(R. A.)

Kongl. Maj:t har, på sätt jemväl vid föregående riksdagar egt rum, till Stats-Utskottet öfverlemnadt den af Statskontoret under år 1874 afgifna underdåniga berättelse angående statsverkets spanmålsrörelse, undsättningsfonden och f. d. magasinsfonden; och får Utskottet härmed till Riksdagens kännedom annåla det hufvudsakligaste af samma berättelses innehåll.

Statsverkets magasins- och bageri-rörelse i landsorterna har, i enlighet med Riksdagens af Kongl. Maj:t gillade beslut, med 1871 års slut upphört.

Beträffande kronans spanmåls- och brödbaknings-rörelse för Stockholms garnison år 1872 inhemtas af ett vid berättelsen fogadt sammandrag, att den vid årets början inbalanserade behållningen . 74,445: 59
 efter afdrag af skulder för samma tid 1,792: 04
 utgjorde 72,653: 55
 samt att levereringen under året från Kongl. Räntekammaren
 uppgått till 102,780: 69
 Summa Kronor 175,434: 24

Denna summa redovisas sålunda, att till riksstatsutgifter användts		Kr. 118,884: 86
och vid årets slut utbalanserats behållna tillgångar	58,539: 45	
efter afdrag af vid samma tid utbalanserad skuld	1,990: 07	56,549: 38
	<u>Summa Kronor</u>	<u>175,434: 24</u>

Den ofvan upptagna behållningen utgjordes af:

kontanta medel	542: 71
spanmål, mjöl och bröd	55,081: 98
ved	2,366: 85
förskotter	547: 91
	<u>Summa Kronor</u>
	<u>58,539: 45</u>

I afseende på undsättnings- och magasins-fonderna får Stats-Utskottet hänvisa till den redovisning för nämnda fonder, som finnes intagen i det till Riksdagens ledamöter utdelade kapitalkonto till rikshufvudboken för år 1872 sid. 32 och 33.

I öfverensstämmelse med gifna föreskrifter hafva under åren 1871, 1872 och 1873 till Riksgäldskontoret öfverlemnats influtna afbetalningar å de undsättningslån, som med tillhoppa 196,400 Kronor anvisats till utgående från det vid 1869 års riksdag, för lindrande af nöd till följd af 1868 års missväxt, beviljade extra anslag å 340,000 Kronor; och har under år 1874 till Riksgäldskontoret öfverlemnats 1,120 Kronor, influten ränte- och kapital-afbetalning för år 1873 å de af samma anslag med 14,000 Kronor anvisade låneunderstöd till allmänna arbeten.

Vidare äro af influtna undsättningsmedel under år 1874 till Riksgäldskontoret uti särskilda poster öfverlemnade 200,245 Kronor 74 öre.

Enligt en vid Statskontorets berättelse fogad approximativ beräkning uppgingo statsverkets fordringar vid utgången af November månad år 1874 för utdelade undsättningar till följande belopp:

Inom Göteborgs och Bohus län	Kr. 40: 58
» Upsala län	3,000: —
» Örebro län	7,500: —
	<u>Summa Kronor</u>
	<u>10,540: 58</u>

Enligt Statskontorets berättelse utgör den vid berättelsens afgifvande den 11 December 1874 disponibla tillgången af undsättningsmedel 1,077,520 Kronor 39 öre, hvilket belopp hos Riksgäldskontoret inestår.

Enligt Riksgäldskontorets räkenskaper åter uppgå de hos Riksgäldskontoret inestående undsättningsmedel endast till 907,614 Kronor 43 öre, utvisande således en skilnad af 169,905 Kronor 96 öre.

I afseende härå får Utskottet till en början erinra, att enligt §§ 32 och 33 af det vid 1874 års riksdag för Riksgäldskontoret utfärdade reglemente, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut i fråga om begagnandet af de för undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel, föreskrifvits, att dessa medel skola, till den del de icke äro för anvisade utbetalningar erforderliga, öfverlemnas till Riksgäldskontoret, som det deremot åligger att sådana mottagna medel, så vidt de icke erfordrats för godtgörande af det för undsättningar efter 1868 års missväxt utaf mindre kreditivet lyftade belopp, enligt Kongl. Maj:ts föreskrift, Statskontoret uppå dess requisitioner tillhandahålla; hvarjemte Riksdagen medgifvit, att allt, hvad som återbetalades å de undsättningslån, som från 1867 års början till den 27 Mars 1868 blifvit meddelade dels af undsättningsfonden och dels af lyftade medel å mindre kreditivet, finge till undsättningsfonden ingå, intilldess den på sådant sätt influtna summan uppgått till ett sammanräknadt belopp, motsvarande de från undsättningsfonden från 1867 års början till samma dag utgifna lån, äfvensom beslutat, att allt hvad som å samma lån derutöfver inflöte borde af Statskontoret till Riksgäldskontoret inlevereras såsom afbetalning å de utaf mindre kreditivet lyftade medel.

Genom af Statskontoret gjorda inbetalningar har, enligt Riksgäldskontorets räkenskaper, till sistnämnda kontor återbetalts hela det å mindre kreditivet lyftade belopp 1,030,000 Kronor samt, af de för undsättning vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel, ofvan omförmälda 907,614 Kronor 43 öre, hvilket belopp bokförts såsom Riksgäldskontorets skuld.

Emellertid har Statskontoret i en till Fullmäktige i Riksgäldskontoret den 26 November 1874 aflåten skrifvelse upplyst, att vid de af Statskontoret gjorda insättningar dels å undsättningsfonden och dels å kreditivet någon förväxling egt rum, i följd hvaraf kreditivet tillgodokommit mera och undsättningsfonden mindre än ske bort; bestående denna förväxling, förutom några mindre poster, hufvudsakligen deri att, ehuru af de å mindre kreditivet lyftade 1,030,000 Kronor ett belopp af 168,273

Kronor 42 öre utbetalts såsom gåfvomedel utan återbetalningsskyldighet, likväl hela det förstnämnda beloppet 1,030,000 Kronor till Riksgäldskontoret återbetalts såsom kreditivmedel. Enligt Statskontorets utredning hade endast 860,094 Kronor 4 öre rätteligen bort å kreditivet återbetalas och anhöll förty Statskontoret, att de för mycket inbetalta 169,905 Kronor 96 öre måtte i Riksgäldskontorets räkenskaper omföras till de för undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel.

Då beloppet redan blifvit, i enlighet med Statskontorets vid insättningen gifna föreskrifter, i Riksgäldskontoret bokfördt såsom återbetalning å mindre kreditivet, hafva Fullmäktige ej ansett sig ega, utan föreskrift derom, verkställa den begärda omföringen, utan i en till Stats-Utskottet gjord framställning anmält förhållandet och begärt föreskrift i ämnet.

Utskottet, som tagit noggrann kännedom om berörda ärende, har funnit den skedda bokföringen af ifrågavarande belopp vara föranledd af ett, med afseende på mängden af inbetalningar från olika håll å dessa fonder, lätt förklarligt misstag och anser rättande häraf medelst den begärda omföringen så mycket mera böra tillåtas, som det i väsentlig mån lærer böra bero på Statskontoret, som levererat medlen, att jemväl bestämma, på hvilken räkning de skola bokföras och i följd deraf äfven påkalla den ändring i bokföringen, som af meddelade upplysningar för-anledes.

Utskottet får därför hemställa,

att ofvan omförmälda belopp 169,905 kronor 96 öre må, på sätt Statskontoret begärt och i dess räkenskaper redan skett, i Riksgäldskontorets räkenskaper omföras från lyftade medel å det vid 1867 års riksdag anväsa kreditiv för rikets försvar eller andra högst vigtiga och angelägna ändamål till de för undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel.

Stockholm den 29 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

J. STJERNBLAD.